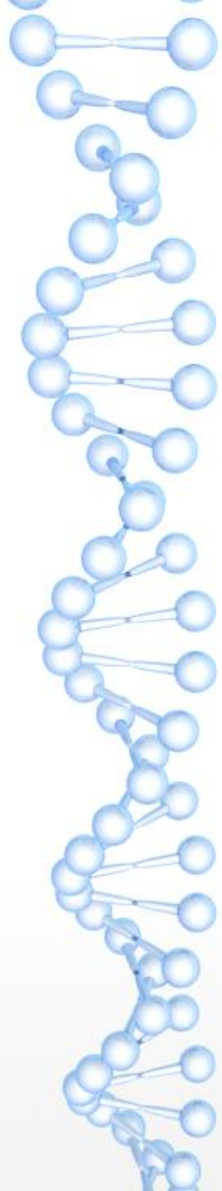

Специјализирана обука за судиите поротници

Судија Лидија Мартинова,

Врховен суд на Република Северна Македонија

Специјализирана програма за судиите поротници

Имплементација на Законот за парничната постапка

Принцип на зборност во судењето, поголема сигурност и правилност во одлучувањето.

Со одредбата од член 103 од Уставот на РСМ предвидено дека судот суди во совет, а со Закон се уредува кога суди судија поединец.

Јавност на расправата пред второстепен суд

- Надлежност на советот да ја исклучи јавноста (член 293, став 1 и 2 од ЗПП)
- Советот одлучува со решение кое мора да биде образложено и јавно објавено
- Не се однесува на странките, нивните законски застапници, полномошниците и замешувачите
- За исклучување во семејни спорови, уредено и со Законот за семејството)

- Во парничната постапка судовите судат во совет.
- Со Закон, случаите во кои суди судија поединец.
- Во прв степен споровите ги суди совет или судија поединец.
- Кога суди во прв степен, составот е од еден судија професионалец како претседател на советот и двајца судии поротници.
- Во втор степен- на седница, судот одлучува во совет од тројца судии (член 37, став 1 од ЗПП)

- Член 37, став 2 – на расправа во втор степен
- Совет од двајца судии и тројца судии-поротници.
- Кога одлучува за ревизија, Врховниот суд на РСМ суди во совет од пет судии.

Постапка пред второстепен суд

- По правило, без расправа (член 351, став 1 од ЗПП).
- Кога советот на седница најде дека заради правилно утврдување на фактичката состојба е потребно да се повторат веќе изведените докази, ќе закаже расправа.
- Член 351, став 3 од ЗПП - ако пресудата еднаш била укината.
- Состав на судот на расправата.

- Отстранување на законски пречки за учество на судија-поротник, изземање...(в. Член 343, став 2, точка 1 и 2 од ЗПП).
- Тек на расправата пред второстепен суд.
- Утврдување на претпоставки за одржување на расправата, надлежност на претседателот на советот
- Доколку се исполнети, расправата почнува со извештај на судијата- известител (член 352, став 3)
- Содржина на записникот, само дека судијата известител јаизложил сосотојбата на работите, не и содржината на излагањето.
- Примена на одредби за главна расправа пред првостепен суд (од член 279 до 308).

- Наводи на странките/ полномошниците.
- Доказна постапка.
- Материјално управување со парницата.
- Поставувања на прашања на сведоци, вешти лица , ако се повикани на расправата пред второстепениот суд повторно, за сослушување.
- Редослед на поставување прашања (член 283 од ЗПП)
- Обврски на претседателот на советот.
- Учество на судиите-поротници во поставување на прашањата.
- Завршни зборови, усно, на расправата (в. член 289 од ЗПП)

- Соопштување дека расправата е заклучена.
- Договарањето на членовите на советот за тоа дали предметот е доволно расправен може да се изврши и на самото заседание.
- Повлекување на советот заради донесување на одлука (може веднаш по заклучување на расправата, ако предметот не е сложен, но и во посебно одреден дополнителен датум за советување кој треба да биде во рамките на законскиот рок за објавување на одлуката).
- Начин на гласање (член 122 -124 од ЗПП)
- По советувањето и гласањето, советот донесува одлука која согласно член 324, став 4 од ЗПП ја објавува претседателот на советот . Можност за одлагање на донесување на одлуката за 8 дена кај посложени предмети.
- Можност расправата повторно да се отвори(в. Член 291 од ЗПП).

Ви благодарам на вниманието!